

Kommunstyrelsens
stadsutvecklingsutskott

Planera för en grönskande stad

Redovisning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott föreslår kommunstyrelsen att fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar redovisningen av resultatet av det enhetsövergripande arbetet med de strategiska grönfrågorna samt ansvar och processer för att kunna förverkliga intentionerna bakom politikerinitiativet den 27 augusti 2018 ”Planera för en grönskande stad”, enligt stadsledningskontorets tjänsteskrivelse den 8 juni 2021.

Stadsledningskontorets redovisningsuppdrag enligt kommunstyrelsens beslut den 14 januari 2019 (§ 20) är därmed slutfört.

Sammanfattning

Moderaterna i kommunstyrelsen efterfrågar en sammanhållen planering för den gröna utemiljön i Nacka stad och framhåller att utformningen av parker, gatumiljöer och kvarter ska bidra till en trivsamt grönskande stad. När politikerinitiativet behandlades i kommunstyrelsen den 14 januari 2019 (§ 20) beslutades att ge stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma med en redovisning av resultatet av det enhetsövergripande arbetet med de strategiska grönfrågorna och en tydligare redovisning av hur ansvaret och processerna ser ut för att intentionerna i politikerinitiativet ska kunna förverkligas.

Att ansvaret för planeringen är processövergripande och sker inom flera nämnders ansvarsområden ställer höga krav på samverkan för att möjliggöra en långsiktig och sammanhållen planering av de gröna miljöernas utveckling på västra Sicklaön. Enheten för strategisk stadsutveckling kan konstatera att den verksamhetsutveckling med fokus på att utveckla samarbetet mellan processerna har tydliggjort ansvaret och förbättrat förutsättningarna vad gäller arbetet med den grönstrategiska planeringen. Det finns en god samverkan mellan processerna i olika frågor. En utveckling av den strategiska

grönplaneringen skulle utgöra ett stöd i det fortsatta arbetet och kommunikationen av de grönstrategiska frågorna.

Ärendet

Den 27 augusti 2018 väcktes politikerinitiativet ”Planera för en grönskande stad”. I politikerinitiativet framhålls bland annat vikten av en sammanhållen planering för den gröna utemiljön i Nacka stad. Kommunstyrelsen behandlade politikerinitiativet vid sammanträdet den 14 januari 2019 (§ 20). I beslutet noterades att intentionerna bakom förslaget i politikerinitiativet är uppfyllda genom att en sammanhållen planering för gröna utemiljöer i Nacka stad hanteras inom ramen för befintliga stadsbyggnadsprojekt och samordningsprojekt samt genom strategisk samverkan inom tjänstemannaorganisationen.

Av tjänsteskrivelsen i ärendet (KFKS 2018/808) framgår bland annat att planeringen av grönstrukturen i Nacka stad i huvudsak utgår från den övergripande bilden i strukturplanen för Nacka stad. Ansvar för planering och genomförande av den gröna utemiljön i Nacka stad ligger inom respektive stadsbyggnadsprojekt och att samordningsprojekten inom Nacka stad samordnar planövergripande frågor. Det framgår även att ett enhetsövergripande arbete med strategiska grönfrågor initierats, dels för att skapa en överblick och samordning av de gröna frågorna, dels för att skapa förutsättningar för att de gröna frågorna får tyngd från strategisk nivå.

Stadsledningskontoret fick i uppdrag att återkomma med en redovisning av resultatet av det enhetsövergripande arbetet med de strategiska grönfrågorna, så att kommunstyrelsen blir fortsatt uppdaterad kring helheten i planeringen. I samband med detta vill kommunstyrelsen också ha en tydligare redovisning av hur ansvaret och processerna ser ut för att intentionerna i politikerinitiativet ska kunna förverkligas. Enheten för strategisk stadsutveckling har fortsatt bereda frågan utifrån stadsledningskontorets uppdrag. Denna tjänsteskrivelse kompletterar därmed tidigare tjänsteskrivelse (KFKS 2018/808), daterad 28 november 2018.

Enhetens utredning och bedömning

Grönstrukturplanering i Nacka kommun

Enheten för strategisk stadsutveckling har berett ärendet. Enheten konstaterar att ansvaret för att beställa, genomföra och samordna planeringen av den gröna utemiljön i Nacka stad involverar flera olika nämnder; miljö- och stadsbyggnadsnämnden, natur och trafiknämnden och kommunstyrelsen. Arbetet med att utveckla den gröna utemiljön i Nacka stad i sin helhet är därför ett processövergripande samarbete mellan stadsutvecklingsprocessen, miljö- och bygglovsprocessen och ansvariga för den befintliga miljön inom trafik- och fastighetsprocessen. Ansvaret för planering och genomförande av de gröna offentliga miljöerna i stadsutvecklingen inom Nacka stad ligger inom respektive stadsbyggnadsprojekt.

Att ansvaret för planeringen är processövergripande och sker inom flera nämnders ansvarsområden ställer höga krav på samverkan för att möjliggöra en långsiktig och sammanhållen planering av de gröna miljöernas utveckling på västra Sicklaön. För att främja detta finns olika samverkansgrupper som bland annat arbetar för att säkra erfarenhetsutbyte och andra kunskapshöjande insatser. Det finns även flera interna styrgrupper, exempelvis territoriestygruppen som ska säkerställa en sammanhållen processövergripande planering. Projektchefsområdena inom Nacka stad har ett samordningsansvar för planövergripande frågor, inklusive de gröna frågorna. För planering av gröna ytor på kvartersmark, exempelvis bostadsgårdar, ansvarar respektive fastighetsutvecklare.

Resultat av enhetsövergripande grönstrategiskt arbete

Under de senaste åren har territorieprocesserna haft särskild fokus på att utveckla samarbetet mellan processerna för att säkra förutsättningarna för en mer effektiv samverkan och styrning av strategiska frågor. Den övergripande strategiska inriktningen på planeringen av det gröna utgår från kommunens styrande dokument med relevans för det grönstrategiska arbetet.

En genomgång av de styrande dokument och nämndernas mål med bäring på det gröna gjordes inom ramen för den grönstrategiska samverkansgruppen under 2019.

Genomgången synliggjorde behovet av att utveckla mallar och rutiner för uppstart av stadsbyggnadsprojekten för att stödja organisationen i arbetet med grönstrategiska frågor redan i ett tidigt skede. Genomgången resulterade även i ett förslag till prioriterade åtgärder och som ett resultat av detta uppdaterades grönytefaktorn för Nacka stad. För att uppfylla den av kommunstyrelsen antagna visionen för framtidens Nacka stad har kommunen även, tillsammans med fastighetsutvecklare, arbetat fram konceptet Naturban som en gemensam målbild för centrala Nacka.

Utveckla den grönstrategiska planeringen

Nacka ska vara en attraktiv, växande och långsiktigt hållbar kommun. Det processövergripande arbetet som pågår med koppling till översiktsplanens strategi om att planera, förvalta och utveckla den gröna och blå strukturen skulle underlättas om det fanns en mer samlad grönstrategisk planering. En utmaning i arbetet är att enskilda underlag inte alltid är aggregerade på ett sådant sätt att de är lättillgängliga för projekten. Det finns redan planeringsunderlag som skulle kunna utgöra grunden för en sådan mer sammanhållen strategisk planering som i vissa fall skulle behöva kompletteras eller uppdateras.

Enheten för strategisk stadsutveckling kan konstatera att den verksamhetsutveckling med fokus på att utveckla samarbetet mellan processerna har tydliggjort ansvaret och förbättrat förutsättningarna vad gäller arbetet med den grönstrategiska planeringen. Det finns en god samverkan mellan processerna i olika frågor. En utveckling av den strategiska grönplaneringen skulle utgöra ett stöd i det fortsatta arbetet. Närheten till den rekreativa grön- och blåstrukturen är en av kommunens kvalitéer som Nackaborna uppskattar och

värnar om mest. En utveckling av planeringen skulle även vara ett stöd i kommunikationen av de grönstrategiska frågorna som engagerar Nackaborna högt.

Ekonomiska konsekvenser

En samordnad grönplanering med nya parker, gröna element och platsbildningar i den offentliga miljön kräver insatser i hela processen från planering till anläggning. En viktig aspekt i planeringen är investering- och driftkostnader, dessa ska vägas mot de nyttor för medborgare, besökare och natur som en grönskande attraktiv stadsmiljö skapar.

Konsekvenser för barn

Att säkerställa barnperspektivet i planeringen är viktigt. I en tätare stadsmiljö kan flera funktioner, även barns lek och vistelse i natur, behöva samsas på mindre yta. I utvecklingen av den täta staden riskerar barns gröna ytor att påverkas och på vissa platser minska. En sammanhållen grönstrategisk planering är ett viktigt underlag i arbetet med att säkerställa barnperspektivet i planeringen.

Bilagor

Bilaga 1 Politikerinitiativ Planera för en grönskande stad 2018-08-27

Bilaga 2 Protokollsutdrag kommunstyrelsen 14 januari 2019 § 20

Bilaga 3 Tjänsteskrivelse yttrande planera för en grönskande stad daterad 2018-11-28

Katarina Wählin Alm
Stadsutvecklingsdirektör

Mats Bohman
Trafik- och fastighetsdirektör

Andreas Totschnig
Miljö- och bygglovsdirektör